

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Vliv dotací na finanční výsledky vybraného zemědělského podniku
Diplomová práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Jana Horálková**
Osobní číslo: **E23077**
Studijní program: **N0413A050009 Ekonomika a management**
Specializace: **Ekonomika a management podniku**
Téma práce: **Vliv dotací na finanční výsledky vybraného zemědělského podniku**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je na základě finanční analýzy časové řady účetních dat zhodnotit vliv dotací na finanční výsledky i na samotnou existenci vybraného zemědělského podniku.

Osnova:

- Finanční analýza a její ukazatelé.
- Definice pojmu "dotace" a zdroje jejich čerpání.
- Charakteristika vybraného zemědělského podniku.
- Finanční analýza vybraného zemědělského podniku s vlivem dotací a bez zahrnutí dotací.
- Zhodnocení výsledků.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- BRABENEC, Tomáš. *Finanční analýza obchodních korporací*. Jesenice: Ekopress, 2022. ISBN 978-80-87865-85-9.
- ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku. Prosperita firmy*. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0194-8.
- FRIDSON, S. Martin; ALVAREZ, Fernando. *Financial statement analysis : a practitioner's guide*. Fifth edition. Hoboken: Wiley, 2022. ISBN:978-1-119-45714-5
- KALOUDA, František. *Finanční a cost-benefit analýza podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. ISBN 978-80-7380-778-8.
- KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. *Prosperita firmy*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.
- KUBÍČKOVÁ, Dana a JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Finanční analýza ve finančním řízení*. EDUCOpres. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2022. ISBN 978-80-7408-231-3.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. *Finanční řízení*. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3124-2.
- STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace. Finance a investování*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-247-3076-9.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Irena Honková, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání diplomové práce: **1. září 2024**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2025**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. et Ing. Renáta Myšková, Ph.D. v.r.
garant oboru

V Pardubicích dne 1. září 2024

Prohlašuji:

Práci s názvem Vliv dotací na finanční výsledky vybraného zemědělského podniku jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2025

Bc. Jana Horálková v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych tímto ze srdce poděkovat své vedoucí diplomové práce, Ing. Ireně Honkové Ph.D., za její odborné vedení, cenné rady a trpělivost, které byly klíčové při tvorbě této práce. Velké díky také patří mé rodině, která mě po celou dobu studia neúnavně podporovala a dodávala mi sílu k dosažení tohoto cíle.

ANOTACE

Tato diplomová práce se zabývá zhodnocením vlivu dotací na finanční výsledky i na samostatnou existenci vybraného zemědělského podniku na základě finanční analýzy časové řady účetních dat a to konkrétně třech po sobě jdoucích let, od roku 2021 do roku 2023. Práce je rozdělena na část teoretickou a na část praktickou. V teoretické části je popsán pojem dotace, její typy, zdroje čerpání, jejich účtování a seznámení s dotacemi, jež jsou poskytovány zemědělcům. Dále je v ní vysvětlen pojem finanční analýza, zdroje čerpání informací pro finanční analýzu, jednotlivé ukazatele a metody finanční analýzy. Praktická část se pak zaměřuje na metodiku práce, charakteristiku vybraného zemědělského podniku, samostatnou finanční analýzu s vlivem a bez vlivu dotací a je zakončena zhodnocením vlivu dotací.

KLÍČOVÁ SLOVA

Dotace, finanční analýza, poměrové ukazatele, analýza soustav ukazatelů, eliminace dotací, zemědělství, účtování dotací

TITLE

The influence of subsidies on the financial results of the selected agricultural enterprise

ANNOTATION

This diploma thesis looks at how subsidies affect the financial results and continued operation of a selected agricultural company. The evaluation is based on a financial analysis of accounting data over a three-year period, from 2021 to 2023. The thesis is divided into two parts: theoretical and practical. The theoretical part explains what subsidies are, the different types, where they come from, how they are accounted for, and introduces the subsidies available to farmers. It also describes financial analysis, including sources of information, key indicators, and methods used. The practical part focuses on the research method, gives an overview of the selected agricultural company, presents the financial analysis with and without the effect of subsidies, and ends with an evaluation of the impact subsidies had.

KEYWORDS

Subsidies, financial analysis, ratio indicators, system of indicators analysis, subsidy elimination, agriculture, accounting for subsidies

OBSAH

SEZNAM TABULEK.....	9
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK.....	11
ÚVOD.....	13
1 DOTACE.....	15
1.1 Typy dotací.....	16
1.1.1 Investiční dotace.....	16
1.1.2 Dotace na úhradu nákladů.....	16
1.2 Zdroje čerpání dotací.....	16
1.2.1 Dotace z rozpočtu EU.....	17
1.2.2 Dotace ze státního rozpočtu.....	21
1.2.3 Dotace z rozpočtů územních samosprávních celků.....	21
1.2.4 Dotace ze státních fondů ČR.....	21
1.3 Účtování dotací.....	22
1.3.1 Dotace na úhradu nákladů.....	22
1.3.2 Dotace na investice.....	23
1.3.3 Dotace v účetních výkazech.....	24
1.4 Dotace poskytované zemědělcům.....	25
2 FINANČNÍ ANALÝZA.....	29
2.1 Zdroje informací pro finanční analýzu.....	30
2.1.1 Účetní výkazy.....	30
2.1.2 Rozvaha.....	31
2.1.3 Výkaz zisku a ztráty.....	32
2.1.4 Příloha účetní závěrky.....	34
2.2 Ukazatele a metody finanční analýzy.....	35

2.2.1	Poměrové ukazatele	36
2.2.2	Analýza soustav ukazatelů	40
3	METODIKA PRÁCE	42
4	CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO PODNIKU.....	44
4.1	Přijaté provozní dotace podniku.....	45
4.2	Přijaté ostatní provozní dotace	47
5	FINANČNÍ ANALÝZA VYBRANÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO PODNIKU	50
5.1	Finanční analýza s vlivem dotací	50
5.1.1	Analýza poměrových ukazatelů	50
5.1.2	Analýza soustav ukazatelů	62
5.2	Finanční analýza bez zahrnutí dotací	64
5.2.1	Analýza poměrových ukazatelů	64
5.2.2	Analýza soustav ukazatelů	75
6	ZHODNOCENÍ VLIVU DOTACÍ.....	76
	ZÁVĚR	78
	POUŽITÁ LITERATURA.....	80

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Příklad účtování dotací k úhradě provozních a finančních nákladů.....	23
Tabulka 2 - Příklad účtování investiční dotace.....	24
Tabulka 3 - Agregovaná podoba rozvahy - horizontální	31
Tabulka 4 - Zkrácená struktura výkazu zisku a ztráty	34
Tabulka 5 - Přijaté provozní dotace podniku v letech 2021-2023	47
Tabulka 6 - Přijaté ostatní provozní dotace podniku v letech 2021-2023	48
Tabulka 7 - Běžná likvidita v letech 2021-2023	51
Tabulka 8 - Pohotová likvidita v letech 2021-2023.....	52
Tabulka 9 - Okamžitá likvidita v letech 2021-2023	53
Tabulka 10 - Rentabilita aktiv v letech 2021-2023.....	54
Tabulka 11 - Rentabilita vlastního kapitálu v letech 2021-2023	56
Tabulka 12 - Rentabilita tržeb v letech 2021-2023.....	57
Tabulka 13 - Celková zadluženost v letech 2021-2023	58
Tabulka 14 - Doba obratu pohledávek v letech 2021-2023.....	60
Tabulka 15 - Doba obratu závazků v letech 2021-2023	61
Tabulka 16 - Index IN05 v letech 2021-2023	62
Tabulka 17 - Běžná likvidita bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	64
Tabulka 18 - Pohotová likvidita bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	65
Tabulka 19 - Okamžitá likvidita bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023.....	66
Tabulka 20 - Rentabilita aktiv bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	68
Tabulka 21 - Rentabilita vlastního kapitálu bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023.....	69
Tabulka 22 - Rentabilita tržeb bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	70
Tabulka 23 - Celková zadluženost bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	71
Tabulka 24 - Doba obratu pohledávek bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	72
Tabulka 25 - Doba obratu závazků bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023.....	73
Tabulka 26 - Index IN05 bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	75

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Alokace ESI fondů mezi tematickými programy v období 2014 – 2020	19
Obrázek 2 - Alokace ESI fondů mezi tematickými programy v období 2021 – 2027	20
Obrázek 3 - Vývoj běžné likvidity v letech 2021-2023	52
Obrázek 4 - Vývoj pohotové likvidity v letech 2021-2023	53
Obrázek 5 - Vývoj okamžité likvidity v letech 2021-2023	54
Obrázek 6 - Vývoj rentability aktiv v letech 2021-2023	55
Obrázek 7 - Vývoj rentability vlastního kapitálu v letech 2021-2023	57
Obrázek 8 - Vývoj rentability tržeb v letech 2021-2023	58
Obrázek 9 - Vývoj celkové zadluženosti v letech 2021-2023	59
Obrázek 10 - Vývoj doby obratu pohledávek v letech 2021-2023	60
Obrázek 11 - Vývoj doby obratu závazků v letech 2021-2023	61
Obrázek 12 - Vývoj indexu IN05 v letech 2021-2023	63
Obrázek 13 – Vývoj běžné likvidity bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	65
Obrázek 14 – Vývoj pohotové likvidity bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	66
Obrázek 15 - Vývoj okamžité likvidity bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	67
Obrázek 16 - Vývoj rentability aktiv bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	69
Obrázek 17 - Vývoj rentability vlastního kapitálu bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	70
Obrázek 18 - Vývoj rentability tržeb bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	71
Obrázek 19 - Vývoj celkové zadluženosti bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	72
Obrázek 20 - Vývoj doby obratu pohledávek bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	73
Obrázek 21 - Vývoj doby obratu závazků bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	74
Obrázek 22 - Vývoj indexu IN05 bez zahrnutí dotací v letech 2021-2023	75

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

apod.	A podobně
atd.	A tak dále
ČR	Česká republika
ČUS	České účetní standardy
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EAT	Zisk po zdanění a odečtení úroků
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
EBT	Zisk před zdaněním
ENRAF	Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
ESI	Evropské strukturální a investiční fond
EU	Evropská unie
IAS	Mezinárodní účetní standardy
IN05	Index IN05
FS	Fond soudržnosti
Kč	Korun českých
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond
ROA	Rentabilita aktiv
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
SOT	Společná organizace trhů

SP SZP	Strategický plán Společné zemědělské politiky
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
tis.	Tisíc
tzn.	To znamená
VH	Výsledek hospodaření
VZZ	Výkaz zisku a ztráty

ÚVOD

Zemědělství je dlouhodobě jedním z nejvíce podporovaných sektorů hospodářství a to nejen na úrovni České republiky, ale i v rámci celé Evropské unie. Systém podpory pomocí dotací slouží jako klíčový prostředek k eliminaci výkyvů a nejistot, jež jsou neodmyslitelně spjaty se zemědělskou činností. Z tohoto důvodu je důležité analyzovat, do jaké míry jsou jednotlivé podniky na dotacích ekonomicky závislé a jak by se jejich hospodaření vyvíjelo v jejich nepřítomnosti. Tato otázka je stěžejním bodem této práce.

Cílem diplomové práce je na základě finanční analýzy časové řady účetních dat zhodnotit vliv dotací na finanční výsledky i na samotnou existenci vybraného zemědělského podniku. Klíčovým nástrojem této práce je finanční analýza a její ukazatele.

Diplomová práce se zaměřuje na analýzu dopadu přijatých dotací na finanční výkonnost vybraného zemědělského podniku. Vybraným podnikem je středně velký zemědělský podnik sídlící ve Středočeském kraji. Konkrétně se jedná o akciovou společnost, která se kromě rostlinné a živočišné výroby zabývá také výrobou elektrické energie v bioplynové stanici, jež vlastní. Společnost hospodaří na cca 4 700 hektarech zemědělské půdy a zaměstnává zhruba 130 lidí.

Práce je rozvržena do dvou hlavních částí. První tvoří část teoretická a druhou část praktická. Teoretická část obsahuje dvě kapitoly. První kapitola nese obecný název „Dotace“, kde je vysvětlen tento pojem, jednotlivé typy dotací, zdroje čerpání dotací, účtování o dotacích a konkrétní dotace poskytované zemědělcům. Druhá kapitola pod názvem „Finanční analýza“ se věnuje vymezení pojmu finanční analýza, popisuje zdroje informací pro finanční analýzu a dále také ukazatele a metody finanční analýzy.

Praktická část začíná popisem metodiky práce, která je pro práci naprosto stěžejní. Dále pokračuje charakteristikou vybraného zemědělského podniku a jím přijatých provozních dotací. Pak už následuje kapitola, jenž se zabývá samotnou finanční analýzou společnosti. První polovina této kapitoly se zaměřuje na finanční analýzu s vlivem dotací a pro výpočty zvolených finančních ukazatelů jsou použita data z účetních výkazů daného podniku z období 2021 až 2023 a tato data se neupravovala. Druhá polovina kapitoly se už věnuje finanční analýze bez zahrnutí dotací. Taktéž se čerpala data z účetní závěrky společnosti, ale u nich bylo potřeba eliminovat vliv dotací. Postup této eliminace je popsán ve třetí kapitole. Na samotném konci práce dochází ke komparaci vybraných ukazatelů finanční analýzy

s vlivem dotací a bez jejich vlivu a v neposlední řadě je zhodnocen celkový vliv dotační podpory na finanční výsledky i na samotnou existenci vybrané zemědělské společnosti.

Autorka práce věří, že tato diplomová práce pomůže lépe pochopit, jak výrazně může dotační politika ovlivnit finanční stabilitu a výkonnost zemědělských podniků.

1 DOTACE

Podle § 3 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), „*se rozumí dotací peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel*“. Dále je pojem „Dotace“ popsán a vysvětlen v §47, odst. 6 vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Za dotaci lze považovat také situaci, kdy je prominuta část poplatků v souladu s právním předpisem a příslušný státní orgán tuto úlevu označí jako dotaci. Mezi dotace spadají i příspěvky úřadu práce na mzdové náklady, pokud příjemce vytvoří nová pracovní místa podle speciálních právních norem. Rovněž se za dotaci pokládá úhrada úroků, které nejsou započítány do pořizovací hodnoty dlouhodobého majetku či jeho technického zhodnocení.

Naopak mezi dotace nepatří státní zakázky, příspěvky finančních institucí na úhradu úroků (pokud nejde o výjimky výslovně uznané jako dotace), bezplatné poskytnutí znalostí, technologických postupů či marketingové podpory. Rovněž sem nespadá poskytování záruk ani půjček s nízkou nebo nulovou úrokovou sazbou (Honková, 2014).

Dotace je možné chápat jako finanční podporu, která je poskytována na konkrétní účel a není nutné ji vracet (jen pokud jsou splněny všechny stanovené podmínky). Jejich využití může být doplněno dalšími předpoklady, které musí příjemce splnit. V případě, že účetní jednotka nesplní předem stanovené požadavky, může jí vzniknout povinnost dotaci vrátit a to buď zčásti, nebo v plné výši.

Finanční prostředky, jež jsou přiděleny příjemci dotace ze státního rozpočtu, mohou být doplněny o zdroje z rozpočtu EU či finance z Národního fondu. Potom jsou tyto finanční zdroje považovány za zdroje poskytnuté ze státního rozpočtu (Strnadová, 2019, str. 11-12).

Dotace má za cíl podporovat specifickou činnost podniku nebo financovat pořízení majetku, jenž později přispěje k veřejnému blahu.

1.1 Typy dotací

Dotace je možné členit podle různých kritérií. Obecně se dotace dělí do dvou skupin (Rostislav Chalupa, 2021):

- investiční dotace,
- dotace na úhradu nákladů.

1.1.1 Investiční dotace

Investiční dotace se přidělují právnickým i fyzickým osobám na pořízení dlouhodobého majetku (hmotného i nehmotného), technického zhodnocení stávajícího majetku a taktéž na úhradu úroků započítávaných do nákupní ceny majetku. Pořizovací cena je pak snížena o celkovou hodnotu dané investiční dotace.

Jinak tomu je u povolenek na emise a na preferenční limity, které jsou nabyty prvním držitelem bez úplaty. Toto bezúplatné nabytí se rovnou zaznamenává a eviduje jako poskytnutí dotace. Hodnota těchto povolenek na emise a preferenčních limitů se neprovádí snížením o částku zaúčtovanou na účet 347 (Michaela Hauzarová, 2024).

1.1.2 Dotace na úhradu nákladů

Skupina dotací na úhradu nákladů zahrnuje nejen provozní náklady (provozní dotace), ale i náklady finanční (finanční dotace).

Provozní dotace pomáhají podnikům financovat činnosti, jež by za obvyklých tržních okolností vůbec nedělaly. Většinou lze jednoduše určit výdaje související s těmito dotacemi, pokud vezmeme v úvahu podmínky jejich poskytnutí. Tyto dotace nemění hodnotu zásob, výrobků ani nedokončené výroby a nelze je zahrnout do účtování jako dotace k tržbám. Z tohoto důvodu nejsou tyto dotace přímo spojeny s výší dosažených výnosů

Finanční dotace slouží k pokrytí finančních nákladů spojených s úhradou úroků, které nejsou součástí pořizovací ceny dlouhodobého majetku a technického zhodnocení (Irena Honková, 2014).

1.2 Zdroje čerpání dotací

Země sdružené v Evropské unii mají možnost čerpat dotace z fondů vytvořených z rozpočtu EU. Česká republika jakožto členský stát unie tuto příležitost využívá. Kromě toho podnikatelé v ČR mohou čerpat z rozpočtu státu, územních samosprávních celků a z rozpočtu státních fondů.

1.2.1 Dotace z rozpočtu EU

Z rozpočtu Evropské unie se vytváří speciální fondy, jenž se následně používají k podpoře rovnoměrného růstu jednotlivých oblastí spadajících do EU. Fondy mají snížit ekonomické a sociální rozdíly. Tuto politiku podpory EU provádí v pravidelných sedmiletých obdobích a samotné členské státy unie v těchto obdobích připravují své strategické dokumenty, kterými se následně řídí. Dotace tedy nespravuje Evropská komise. V ČR vydává metodické příručky a koordinuje veškeré činnosti Ministerstvo pro místní rozvoj. Česká republika doposud využila finanční podporu ve třech obdobích. Momentálně probíhá cyklus 2021-2027 (DotaceEU.cz, c2025a, Martišková, 2020).

Programové období 2004-2006

Česká republika začala čerpat finanční prostředky z evropských strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v roce 2004 tedy vstupem do EU. Jenže sedmiletý cyklus začal o čtyři roky dříve, tzn. v roce 2000, ČR tak nastoupila do rozjetého vlaku. Nejdříve získávala finance z předstupních nástrojů a až poté mohla uplatnit nárok na dotace z programu. V tomto programovém období Česká republika využila celkem 13 dílčích programů, z nichž obdržela přes 1,69 miliard EUR a téměř všechny získané prostředky účelově použila. Díky dotacím z tohoto programového cyklu bylo například postaveno a opraveno přes 400 km dálnic a dále díky nim se vytvořilo přibližně 46 tisíc pracovních míst (DotaceEU.cz, c2025b).

Programové období 2007-2013

Evropská unie v druhém programovém cyklu 2007-2013 poskytla na politiku soudržnosti necelých 350 miliard eur. Z tohoto objemu peněžních prostředků bylo pro českou republiku vyčleněno více než 26 miliard, což je patnáctkrát více než v předešlém období. Hlavním úkolem všech členských zemí bylo přispět na podporu zaměstnanosti a celkového růstu. Tyto cíle vycházeli z evropské strategie, která se jinak nazývá Lisabonská strategie.

V období 2007-2013 ČR čerpala finance ze tří fondů (DotaceEU.cz, c2025c):

- Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) – největší fond co se objemu financí týče,
- Evropský sociální fond (ESF) – hlavní nástroj sociální politiky a zaměstnanosti EU,
- Fond soudržnosti (FS) – zaměřen na dopravní infrastrukturu, ochranu životního prostředí a na obnovitelné zdroje energie.

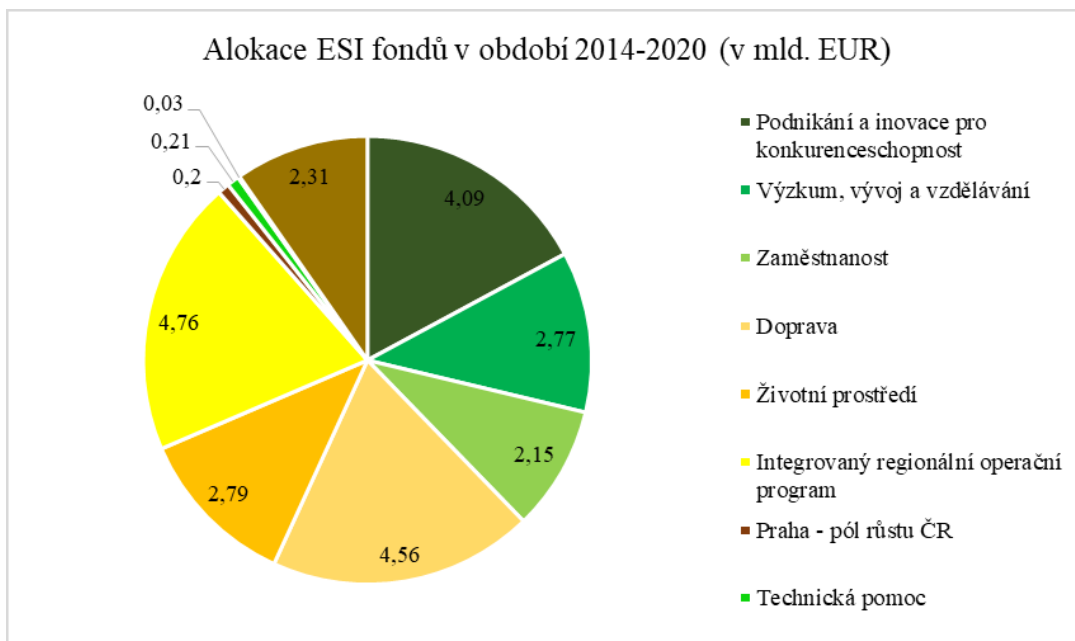
Programové období 2014-2020

Z evropských strukturálních a investičních fondů, tzv. ESI fondů, bylo v sedmiletém cyklu od roku 2014 do roku 2020 České republice vyplaceno přes 25 miliard eur. Celkem je čerpala z deseti úzce zaměřených programů.

Mezi národní operační programy patří následující operační programy (DotaceEU.cz, c2025d):

- Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.
- Výzkum, vývoj a vzdělávání.
- Zaměstnanost.
- Doprava.
- Životní prostředí.
- Integrovaný regionální operační program.
- Praha - pól růstu ČR.
- Technická pomoc.
- Rybářství 2014-2020.
- Program rozvoje venkova.

Graf na obrázku č. 1 znázorňuje to, jak byly obdržené finance z ESI fondů v období 2014-2020 skutečně rozděleny mezi tematické programy.

Obrázek 1 - Alokace ESI fondů mezi tematickými programy v období 2014 – 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle (DotaceEU.cz, c2025d)

Programové období 2021-2027

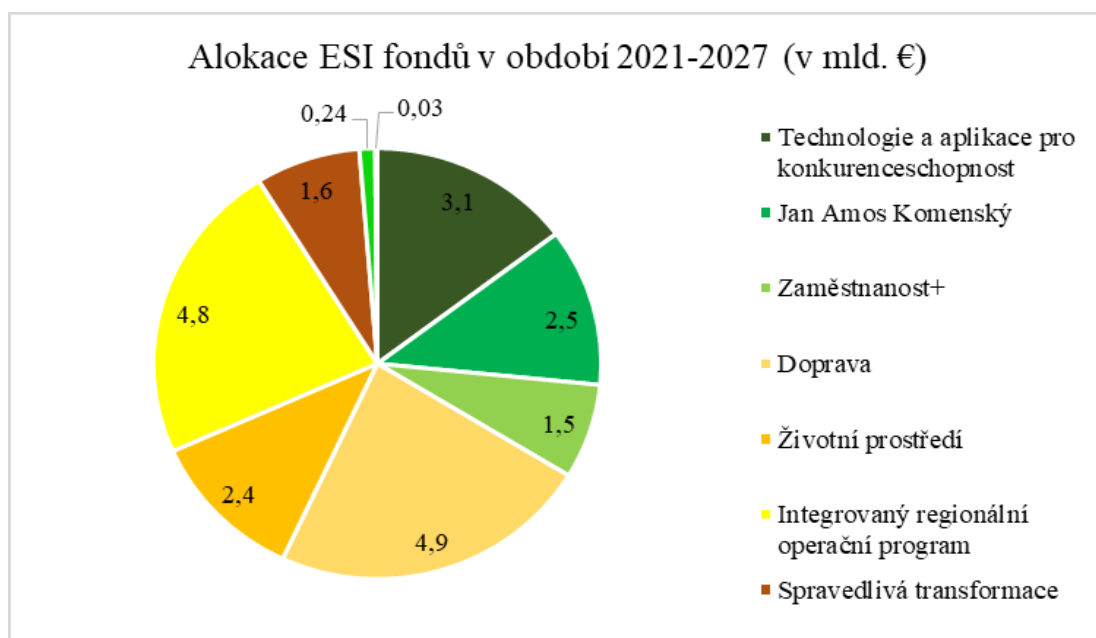
V současné době probíhá programový cyklus 2021-2027 a aktuální evropské programy se schválily až v roce 2022. Snahou EU je to, aby všechny programy byly v souladu s přechodem na zelenou ekonomiku a zároveň, aby zmírnily důsledky celosvětové pandemie Covid-19. První peněžní prostředky z ESI fondů aktuálního období ČR dostala v roce 2023.

Česká republika má možnost v současnosti využít celkem dvanáct programů. Mezi ně patří následující operační programy (DotaceEU.cz, c2025e):

- Doprava.
- Integrovaný regionální operační program.
- Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost.
- Jan Amos Komenský.
- Životní prostředí.
- Spravedlivá transformace.

- Zaměstnanost+.
- Technická pomoc.
- Program Azylového, migračního a integračního fondu.
- Rybářství.
- Program Fondu pro vnitřní bezpečnost.
- Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky.

Graf alokace získaných prostředků z ESI fondů za období 2021-2027 mezi preferované tematické programy je zobrazen na obrázku č. 2.

Obrázek 2 - Alokace ESI fondů mezi tematickými programy v období 2021 – 2027

Zdroj: vlastní zpracování dle (DotaceEU.cz, c2025e)

Proces plánování nadcházejícího programového cyklu je již plně rozjetý. Klíčoví činitelé na evropské i národní úrovni aktivně diskutují o budoucích přednostech a směřování politiky soudržnosti po nynějším období.

1.2.2 Dotace ze státního rozpočtu

Pojem státní rozpočet je charakterizován jako strategie finančního hospodaření určité země pro konkrétní rozpočtové období. Prostřednictvím státního rozpočtu se pak naplňují veškeré funkce státu. Každý rok se musí návrh zákona o státním rozpočtu nechat schválit Poslaneckou sněmovnou. Během rozpočtového roku se může tento zákon upravovat novelami, které opět musí odsouhlasit dolní komora Parlamentu ČR. Státní rozpočet ČR je rozdělen na příjmovou a výdajovou stranu. Příjmová strana je tvořena daněmi, pojistným ze sociálního zabezpečení, financí z evropského rozpočtu a zisky z aktiv vlastněné ČR. Do výdajové strany pak patří například výdaje na školství, obranu státu, zdravotnický systém a velmi významnou složkou této strany je vyplácení důchodů (KB.cz, c2025).

Dotace poskytované ze státního rozpočtu upravuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

1.2.3 Dotace z rozpočtů územních samosprávních celků

Územními samosprávnými celky se rozumí obce a kraje v ČR. Jednotlivé samosprávné celky mají vlastní rozpočty, jež si sami sestavují. Nazývají se proto územními rozpočty. Jejich příjmová strana se sestává z vlastních příjmů a z příjmů, které pochází z rozpočtové alokace.

Dotace z rozpočtů územních samosprávních celků upravuje zákon č.250/2000 Sb. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

1.2.4 Dotace ze státních fondů ČR

Státní fondy v České republice představují právnické osoby spravující majetek určený ke specifickým účelům. Slouží k jasnému oddělení finančních prostředků pocházejících z vyhrazených zdrojů, jako jsou strukturální fondy Evropské unie, speciální poplatky a výnosy. V České republice existuje šest státních fondů (MFCR.cz, 2022):

- Státní fond dopravní infrastruktury.
- Státní fond životního prostředí České republiky.
- Státní zemědělský intervenční fond.
- Státní fond podpory investic.
- Státní fond kultury České republiky.
- Státní fond kinematografie.

1.3 Účtování dotací

Účtování dotací je upraveno ve vyhlášce č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a to konkrétně v §25 a §47 odst. 6. Dále je toto účtování popsáno v ČÚS č. 013 – Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek v bodě 6.3. a ČÚS č. 017 – Zúčtovací vztahy v bodě 3.7.

Informace o fázi dotace je pro její účtování velmi významná. Dvořáková (2017, str. 168) rozděluje získání dotace do pěti fází:

- podání žádosti,
- vydání příslibu dotace,
- schvalovací řízení,
- rozhodnutí o dotaci,
- samotné poskytnuté dotace.

O dotacích se může ovšem účtovat až v tom okamžiku, kdy je dotace přijata anebo když je zcela jisté, že bude dotace doopravdy poskytnuta. To znamená, že bylo vydáno pozitivní rozhodnutí o dotaci. Samotná žádost žadatele o dotaci a následný příslib dotace není zárukou toho, že mu bude dotace skutečně přidělena. V této situaci nemůže žadatel využít dohadných aktivních položek a ani výnosů příštích období, protože by to bylo v nesouladu se zásadou opatrnosti, která je v účetnictví tolik důležitá. Žadatel by mohl vytvořit tyto položky k rozvahovému dni jen v případě, že zná přesnou částku dotace a že na ni má nezpochybnitelný nárok (Honková, 2014).

1.3.1 Dotace na úhradu nákladů

Náklady, jenž mohou být hrazeny z dotačních titulů, se dělí na náklady provozní a finanční. Do těchto nákladů se také zařazují i úroky nezahrnovaných do pořízení DHM, DNM a technického zhodnocení.

Dle ČÚS č. 017 bodu 3.7. se *„o nezpochybnitelném právním nároku na dotaci účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 37 – Jiné pohledávky a závazky a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 34 – Zúčtování daní a dotací“*.

Přijetí dotace na běžný účet se zaúčtuje ve prospěch účtu „Jiné pohledávky“ a částka se připíše na vrub účtu „Peněžní prostředky na účtech“. Čerpání dotace poskytnuté k úhradě

nákladů se potom účtuje na účet účtové skupiny 34 – Zúčtování daní a dotací na stranu MD. Na straně D záleží na tom, zda se jedná o náklady provozní či finanční. U dotací, které jsou určeny k úhradě provozních nákladů, se účtuje ve prospěch ostatních provozních výnosů. V případě dotací k úhradě finančních nákladů se použije ve prospěch ostatních finančních výnosů. Pro účely účtování dotací se používají dva účty z již zmíněné účtové skupiny 34. Patří do nich účet 346 – Dotace ze státního rozpočtu a účet 347 – Ostatní dotace.

Tabulka 1 - Příklad účtování dotací k úhradě provozních a finančních nákladů

Účetní případ	MD	D
Zaúčtování nezpochybnitelného nároku na dotaci	378	346, 347
Přijetí dotace na běžný účet	221	378
a) Čerpání dotace k úhradě provozních nákladů	346, 347	648
b) Čerpání dotace k úhradě finančních nákladů	346, 347	668

Zdroj: vlastní zpracování dle (Chalupa, 2021, str. 265)

1.3.2 Dotace na investice

Do této skupiny dotací se kromě nákupu dlouhodobého majetku a technického zhodnocení zahrnují i dotace na úhradu úroků, jež se zahrnují do pořizovací ceny tohoto majetku. Dotace na investice snižují pořizovací cenu v případě nákupu majetku nebo snižují vlastní náklady, pokud je pořízení majetku ve vlastní režii. Tento majetek se pak účtuje na příslušných účtech, na jakých by se účtoval běžně. Podrozvahové účty se využijí, když je přijatá dotace v celkové výši hodnoty majetku a technického zhodnocení (Strouhal, 2023).

Nezpochybnitelný nárok na dotaci se zaúčtuje stejně jako dotace na úhradu nákladů tedy na vrub účtu 378 – Jiné pohledávky a ve prospěch účtové skupiny 34. Připsání částky dotace na běžný účet se účtuje na vrub účtu 221 – Peněžní prostředky na účtech a ve prospěch účtu 378. Čerpání dotace na pořízení dlouhodobého majetku a technického zhodnocení se opět účtuje na vrub daného účtu účtové skupiny 34 a ve prospěch daného účtu účtové skupiny 0 - Dlouhodobý majetek. Tabulka č. 2 ukazuje příklad účtování, kdy byl nejdříve pořízen majetek a až poté byla obdržena investiční dotace.

Tabulka 2 - Příklad účtování investiční dotace

Účetní případ	MD	D
Faktura na pořízení majetku	042	321
Zaúčtování nezpochybnitelného nároku na dotaci	378	346, 347
Připsání částky dotace na běžný účet	221	378
Čerpání dotace	346, 347	042

Zdroj: vlastní zpracování dle (Dvořáková, 2017, str. 166)

Jestliže podnik v průběhu jednoho rozvahového období pořídí dlouhodobý majetek či technické zhodnocení a zároveň požádá o investiční dotaci a splní všechny požadované náležitosti, avšak mu stále nebyl udělen nepochybný nárok na investiční dotaci, je vhodné tuto skutečnost účetně zohlednit. V tomto okamžiku by měl podnik využít dohadné účty k zaznamenání očekávané dotace (Kouřilová, Pšenčík & Kopta, 2009, str. 60).

V opačném případě, tzn., že je podniku přidělen nárok na dotaci, o kterém nelze pochybovat, až po pořízení a odepisování daného majetku, tak se vstupní cena pro odepisování sníží teprve až v časovém úseku, ve kterém došlo k přidělení nároku. Odpisy za předešlé období se pak už vůbec neupravují.

Může nastat taková situace, kdy je dotace vyšší než pořizovací cena majetku. Rozdíl mezi částkou dotace a cenou předmětného dlouhodobého majetku nebo technického zhodnocení se účtuje do ostatních provozních výnosů (Hauzarová, 2024).

1.3.3 Dotace v účetních výkazech

Důležité informace, které nejsou obsaženy v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty (VZZ), je účetní jednotka povinna předložit do dalšího účetního výkazu, tzv. přílohy k účetní závěrce. Do ní musí podnik sepsat minimálně všechny provozní a investiční dotace, jež jim byly poskytnuty. Jestliže má účetní jednotka na účtu 378 – Jiné pohledávky představující pohledávku nepochybného práva na dotaci na konci rozvahového období podstatný zůstatek, musí tento fakt vysvětlit v příloze účetní závěrky (Chalupa, 2021, str. 266).

V rozvaze se investiční dotace projeví na straně aktiv na řádcích „B.I. – Dlouhodobý nehmotný majetek“ a „B.II. – Dlouhodobý hmotný majetek“. Podle Chalupy (2021, str. 266) „pohledávky, popř. závazky vykázané z titulu dotací ke konci rozvahového dne ovlivní položku „C.II.2.4.3.“ Aktiv nebo „C.II.8.5.“ Pasiv. Zůstatek na účtu 378 – Jiné pohledávky vyjadřující

pohledávku z titulu nezpochybnitelného nároku na dotaci ke konci rozvahového dně ovlivní položku „C.II.1.5. “ Aktiv“.

Dotace čerpané na provozní náklady se do výkazu zisku a ztráty druhového členění promítnou do řádku „III. – Ostatní provozní výnosy“ a dotace na finanční náklady se promítnou do řádku „VII. – Ostatní finanční výnosy“.

Metody účetního zachycení dotace

Podle mezinárodního standardu IAS 20 existují dva přístupy k zaznamenání dotace v okamžiku její identifikace:

- kapitálový přístup,
- výnosový přístup.

Podle kapitálového přístupu se dotace připíše do vlastního kapitálu za pomoci kapitálových fondů. Tento přístup bere dotaci jako cizí zdroj financování, jenž ovšem není potřeba splatit. Dotace mohou být v účetnictví dále zachyceny výnosovým přístupem, kdy se její celková částka postupně promítá do výnosů v průběhu jednoho nebo více účetních období. Významnou variantou tohoto přístupu je účtování dotací poskytnutých na pořízení dlouhodobého majetku (Dvořáková Dana, 2022, str. 281).

1.4 Dotace poskytované zemědělcům

Česká republika jako členská země EU má možnost využívat dotační tituly z rozpočtu EU a to samozřejmě platí i pro české zemědělce. Evropské dotace určené zemědělcům jsou pak velmi často doplňované dotacemi ze státního rozpočtu. Zemědělské podniky mohou dále čerpat dotace čistě ze státního rozpočtu ČR. O výplatu dotací a jejich administraci se stará Státní zemědělský intervenční fond (Ministerstvo zemědělství, c2009-2021).

Státní zemědělský intervenční fond, známý též pod zkratkou SZIF, sídlí v hlavním městě a spadá pod Ministerstvo zemědělství. Vystupuje jako právnická osoba a je upravena zákonem č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů. Státní zemědělský intervenční fond zajišťuje distribuci finančních prostředků pro zemědělský sektor z evropských i národních zdrojů. Je řízen generálním ředitelem a na jeho aktivity dohlíží dozorčí rada. V Praze se nachází centrála SZIF a také jeden ze sedmi odborů. Mezi další regionální pracoviště patří: České Budějovice, Hradec Králové, Opava,

Olomouc, Brno a Ústí nad Labem. V České republice existuje několik dotačních programů, které jsou nabízeny zemědělcům (Státní zemědělský intervenční fond, c2013a).

Strategický plán Společné zemědělské politiky 2023 – 2027

Strategický plán Společné zemědělské politiky (SP SZP) na období 2023–2027 odsouhlasila Evropská komise na konci roku 2022. Strategický plán má podpořit všechny zemědělské podniky členských států Evropské unie a zabezpečuje bezpečnost potravin na území EU, tak aby byla zachována konkurenceschopnost a udržitelnost. Schválení strategického plánu spojilo dohromady dřívější výpomoci v rámci evropské Společné zemědělské politiky. Díky tomuto rozhodnutí se vytyčené cíle uskutečňují efektivněji. Cílem je například naplňovat „Zelenou dohodu pro Evropu“, známou jako „Green deal“ (Ministerstvo zemědělství, c2009-2021).

Podmíněnost

Počátkem roku 2009 začaly v ČR platit kontroly podmíněnosti, to znamená, že poskytování přímých plateb a dalších finančních podpor je podmíněno dodržováním určitých předem stanovených požadavků. Pokud si zemědělci a ostatní zájemci o dotace ze Společné zemědělské politiky zažádají o finanční prostředky, pak musí dokázat to, jestli splňují stanovené normy v environmentální a sociální oblasti jejich podnikání. Příkladem je dodržování podmínek v ochraně životního prostředí, klimatu, zdraví rostlin a zdraví zvířat. Jednotlivé státy EU si určí to, jak u nich bude kontrola podmíněnosti probíhat a jak se bude hodnotit. Jestliže žadatel neprokáže splnění těchto podmínek, tak mu dotace nebude poskytnuta vůbec nebo bude částka dotace nižší.

Kontroly podmíněnosti se v roce 2023 přiřadily do strategického plánu ČR pro nové období SZP a rozšířily svou působnost tak, aby dokázaly hledat odpovědi na stále naléhavější problémy životního prostředí a klimatu (Ministerstvo zemědělství, c2009-2021).

Přímé platby

Stejně jako u „podmíněnosti“ stály přímé platby do roku 2022 samostatně, ovšem od roku 2023 jsou jedním z prvků SP SZP pro probíhající období. Výplata přímých plateb zaručuje činným zemědělcům stále příjmy. Mají podobu výplaty na hektar obhospodařované zemědělské půdy nebo v souvislosti s množstvím chovaných zvířat. Zdrojem přímých plateb je pouze evropský rozpočet. Přímé platby musí splnit podmínky kontroly podmíněnosti.

Žádost o tyto platby je nutné podat do 15. května daného kalendářního roku a přijímá ji Státní zemědělský fond (Ministerstvo zemědělství, c2009-2021).

Program rozvoje venkova 2014 – 2020

Program rozvoje venkova pro období 2014-2020 se zaměřuje na obnovu, ochranu a rozvoj ekosystémů, jež jsou spjaty se zemědělským odvětvím, přičemž zásadní roli hrají agroenvironmentální nařízení. Dále podporuje investice do modernizace a inovací zemědělských podniků, usnadňuje vstup mladé generace do zemědělského sektoru, přispívá k rozvoji krajinné infrastruktury. Program se také snaží zefektivnit poskytování podpory, tak aby byly naplňovány lokální potřeby určitého venkovského regionu (Ministerstvo zemědělství, c2009-2021).

Operační program Rybářství na období 2021–2027

Program Rybářství pro období od roku 2021 do roku 2027 je určen k používání peněžních zdrojů z Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu, též označovaný zkratkou ENRAF. Jeho hlavním posláním je podpora cílů Společné rybářské politiky, Green Dealu a Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu. V ČR se tento program soustředí na rozvoj sladkovodní akvakultury s důrazem na její konkurenceschopnost, stabilitu a udržitelný růst (Ministerstvo zemědělství, c2009-2021).

Národní dotace

Národní dotace čerpají prostředky výhradně z rozpočtu ČR a jsou využity pro financování celé škály zásadních a nezbytných činností. Zemědělství zachovává jeho produkční kapacitu a podíl na vývoji venkovského území.

Zaměření národních dotací (Ministerstvo zemědělství, c2009-2021):

- dotace na údržbu a obnovu kulturních a venkovských prvků,
- dotace v zemědělství, potravinářství, poradenství a vzdělávání,
- dotace ve vodním hospodářství,
- dotace v lesním hospodářství,
- dotace Centra odborné přípravy,
- dotace nestátním neziskovým organizacím,

- dotační program Agricovid potravinářství,
- dotace - přírodní katastrofa.

Národní plán obnovy

Fond pro oživení a odolnost je nejdůležitějším prvkem unijního plánu obnovy Next Generation EU. Hlavním cílem plánu obnovy je podpořit členy Evropské unie tak, aby mohli překonat hospodářské a sociální dopady koronavirové pandemie a zároveň přejít k ekologicky udržitelnému a plně digitálnímu hospodářství. Tento program byl odsouhlasen Evropskou radou v roce 2020 jako součást víceletého rozpočtového rámce EU na období 2021–2027 (Ministerstvo zemědělství, c2009-2021).

Dotace v rámci SOT

Evropská unie reguluje trh se zvolenými zemědělskými komoditami skrze systému společné organizace trhů, tzv. SOT. Společná organizace trhů stanovuje závazné normy pro výrobu a obchod a také obsahuje podporu ve formě intervenčních opatření, dotací nebo licenční politiky při mezinárodním obchodu. Jeho hlavním cílem je snížení cenových a nabídkových šoků. To vede ke stabilitě příjmů zemědělců i k ochraně spotřebitelů před prudkými změnami cen (Státní zemědělský intervenční fond, c2013b).

Programy podpory PGRLF

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, známý také pod zkratkou počátečních písmen. Funguje již od roku 1993 jako stěžejní program finanční podpory Ministerstva zemědělství. Během své existence se stal neoddělitelnou složkou peněžní výpomoci poskytované zemědělskému odvětví. Tato výpomoc má formu příspěvků na úroky z komerčních úvěrů, podpory pojištění a poskytování úvěrů přímo prostřednictvím PGRLF. V současnosti nabízí 11 programů zaměřených na prvovýrobce, zpracovatele zemědělských výrobků, potravinářský průmysl i osoby podnikající v lesním hospodářství a v dřevozpracujícím průmyslu (Ministerstvo zemědělství, c2009-2021).

2 FINANČNÍ ANALÝZA

Vést účetnictví musí všechny právnické osoby. Účetnictví je tvořeno z velké části hlavně stavovými absolutními hodnotami, které jsou předkládané k určitému termínu a separátně mají tyto hodnoty nízkou vypovídající schopnost. Samo účetnictví nepropůjčuje podnikům celistvý obraz o jejich hospodaření a celkovém finančním stavu. Tento nedostatek však odstraňuje finanční analýza, jenž slouží jako normalizovaná metoda. Tato metoda poměruje mezi sebou získané informace z účetnictví navzájem a tím se jejich vypovídající schopnost zvyšuje. Z výsledků finanční analýzy si lze pak udělat komplexní obrázek o finanční kondici analyzovaného podniku (Finanalysis.cz, c2010-2024).

S pojmem „finanční analýza je možné se setkat v různých publikacích a v každé z nich je tento pojem definován rozdílně.

Podle Dany Kubíčkové a Ireny Jindřichovské (2022, str. 11) představuje v širším pojetí finanční analýza *„nástroj hodnocení procesů probíhajících v podniku především pro účely řízení a rozhodování o podniku managementem a vlastníky a dalšími subjekty bez ohledu na to, zda subjekt stojí uvnitř nebo vně podniku“*.

Tomáš Brabenec (2022, str. 23) definuje finanční analýzu jako *„proces, který obvykle slouží k tomu, aby odhalil finanční výkonnost analyzovaného subjektu pro potřeby určitého rozhodnutí“*.

František Kalouda (2019, str. 13) vnímá finanční analýzu jako *„nástroj, který nám dovolí z běžně dostupných informací (účetní evidence podniku atd.) získat informaci další, jinak nedostupnou“*.

V publikaci Adriany Knápkové a kolektivu (2017, str. 17) je finanční analýza popsána tak, že *„slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku“*.

Díky finanční analýze může podnik například zjistit, jestli účelně používá svá aktiva, jestli je přijatelně rentabilní, jestli má doporučenou strukturu kapitálu či je schopen dostát svým závazkům včas. Finanční analýza je nenahraditelná složka finančního řízení právě proto, že podnik informuje o tom, jak naplnil své předpoklady nebo jak dozrál v samotných oblastech. Neodhaluje pouze hodnocení minulosti, protože to co už se odehrálo v minulosti nelze nijak změnit, ale využívá se i pro odhadování budoucího vývoje společnosti. Výstupy finanční analýzy používají krom samotné společnosti také další uživatelé, jenž jsou s ní spojeny jinak, například finančně (Knápková et al., 2017, str. 17).

Finanční analýza představuje velice důležitou podnikovou disciplínu. Jakékoliv finanční rozhodování v podniku musí být podloženo finanční analýzou, na jejichž výsledcích je založeno řízení majetkové i finanční řízení podniku, investiční a cenová politika, řízení zásob a tak dále (Finanalysis.cz, c2010-2024).

2.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Pro vytvoření finanční analýzy je nutné mít k dispozici data finančního i nefinančního charakteru. Tyto data jsou tak základním zdrojem informací, bez kterých by finanční analýza nešla zhotovit. Aby mohla být veškerá získaná data použita jako vstupní informace pro analýzu je potřeba je zpracovat a potvrdit jejich důvěryhodnost (Finanalysis.cz, c2010-2024). Všeobecně lze říci, že mezi hlavní zdroje dat patří účetní výkazy společnosti.

2.1.1 Účetní výkazy

Účetní výkazy jsou nástrojem, jenž slouží k předávání informací o výsledcích účetnictví jeho uživatelům. Úkolem účetních výkazů je poskytovat jasně strukturované informace o majetkové a finanční situaci podniku, o jeho hospodářském výsledku a peněžních tocích (MaDati.cz, c2024).

Knápková a kolektiv (2017, str. 18) uvádí základní seznam účetních výkazů podniku:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- přehled o peněžních tocích (cash flow),
- přehled o změnách vlastního kapitálu,
- příloha účetní závěrky.

Všechny účetní jednotky nejsou povinny vyhotovovat kompletní sadu výše zmíněných účetních výkazů. Rozvahu a výkaz zisku a ztráty vyhotovují všechny společnosti, které vedou účetnictví. Ovšem to neplatí u přehledu o peněžních tocích a u přehledu o změnách vlastního kapitálu. Přehled o peněžních tocích musí sestavovat ty účetní jednotky, kterým zákon o účetnictví ukládá povinnost nechat si auditorem ověřit účetní závěrku. Ostatní účetní jednotky si mohou vést přehled o cash flow dobrovolně. Výkaz o změnách vlastního kapitálu musí podle současných právních předpisů povinně zpracovávat jen finanční instituce (Kubíčková & Jindřichovská, 2022, str. 26).

Další významné informace je možné najít ve výroční zprávě. Výroční zprávu musí ze zákona o účetnictví vytvářet všechny účetní jednotky, u kterých je nutné ověřit účetní jednotku nezávislým auditorem. Ve výroční zprávě by se měla objevit charakteristika aktuální či budoucí situace podniku (Martínková, 2014).

Výroční zpráva může být využita k prezentaci a propagaci společnosti. Kromě popisu současného a následujícího období musí zpráva obsahovat publikované informace z účetní závěrky a stanovisko auditora (Růčková, 2019, str. 23).

2.1.2 Rozvaha

Rozvaha je účetní výkaz, jenž zobrazuje stav vlastněného majetku a zároveň způsob jeho financování k určitému datu v bilanční podobě. Z toho vyplývá, že se strana aktiv musí rovnat straně pasiv. Aktiva jsou tvořena právě majetkem podniku a pasiva jsou naopak tvořena zdrojem financování tohoto majetku. Rozvaha se nejčastěji sestavuje na konci každého roku (Růčková, 2019, str. 23).

Kromě řádné účetní rozvahy existuje také mimořádná a mezitímní účetní rozvaha. Mimořádná se sestavuje k jinému dni než poslednímu dni účetního roku. Příkladem je sestavení účetní rozvahy z důvodu likvidace dané společnosti. Mezitímní rozvaha se pak zhotovuje v okamžiku, kdy ještě nedošlo k uzavření účetních knih (Fakturoid.cz, c2009-2024). Podoba rozvahy je zachycena v tabulce č. 1.

Tabulka 3 - Agregovaná podoba rozvahy - horizontální

Rozvaha firmy K 20xx (rozvahový den)	
<i>Aktiva</i>	<i>Pasiva</i>
A. Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	A. Vlastní kapitál
B. Dlouhodobá aktiva	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Kapitálové fondy
Dlouhodobý hmotný majetek	Fondy ze zisku
Dlouhodobý finanční majetek	Hospodářský výsledek minulých let
C. Oběžná aktiva	Hospodářský výsledek běžného období
Zásoby	B. Cizí kapitál
Pohledávky dlouhodobé	Rezervy
Pohledávky krátkodobé	Závazky dlouhodobé
Krátkodobý finanční majetek	Závazky krátkodobé
D. Časové rozlišení	C. Časové rozlišení
Aktiva celkem	Pasiva celkem

Zdroj: vlastní zpracování dle (Kubičková & Jindřichovská, 2022, str. 27)

1. Aktiva

Při členění aktiv je kladen důraz zejména na dobu jejich použitelnosti. Dalším faktorem, který se bere v potaz, je rychlost, s jakou lze majetek přeměnit na peněžní prostředky, aby s nimi mohly případně uhradit splatné závazky. Tuto schopnost lze pojmenovat jako likvidnost majetku.

Rozdělení aktiv v rozvaze (Knápková et al., 2017, str. 25):

- A. Pohledávky za upsaný základní kapitál.
- B. Dlouhodobá aktiva.
- C. Oběžná aktiva.
- D. Časové rozlišení.

2. Pasiva

Strana pasiv v rozvaze představuje zdroje financování společnosti a současně se zde analyzuje finanční struktura dané společnosti. Tato struktura pak představuje složení kapitálu společnosti, ze kterého se pořizuje potřebný majetek. Pasiva se na rozdíl od aktiv nečlení podle časového hlediska, nýbrž podle vlastnictví zdrojů. Na základě tohoto hlediska, je možné zdroje rozdělit na vlastní a cizí (Růčková, 2019, str. 27).

Rozdělení pasiv v rozvaze (vyhláška č. 500/2002 Sb.):

- A. Vlastní kapitál.
- B. Cizí kapitál.
- C. Časové rozlišení.

2.1.3 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty, též taky známý pod názvem „výsledovka“, představuje písemný souhrn pouze nákladových a výnosových účtů z účetnictví podniku. Stejně jako rozvaha je výsledovka nutnou složkou účetní závěrky (Účtování.net, 2016).

Z výsledovky je možné získat velké množství informací, každopádně kromě kvantity je taktéž velmi důležitá kvalita těchto informací (Fridson & Alvarez, 2022, str. 47). Výnosy jsou finančními prostředky, jež účetní jednotka obdržela díky svému působení za sledované období nehledě na to, zda došlo k jejich inkasu. Náklady vyjadřují finanční částky, které společnost

cíleně použila na získání výnosů, přestože nemuselo dojít jejich úhradě ve sledovaném období (Knápková et al., 2017, str. 40).

Všeobecně se musí při účtování dodržovat základní účetní principy. S výnosy a náklady souvisí princip akruálnosti. Tento princip říká, že do výsledovky patří pouze ty výnosy a náklady, které věcně a časově náleží do příslušného období. Bez ohledu na to, kdy došlo ke skutečnému toku peněžních prostředků (AZ-data.cz, c2015-2024).

Kromě výnosů a nákladů výkaz zisku a ztráty obsahuje výsledek hospodaření (VH). Ten se vypočítá tak, že se nákladové položky odečtou od těch výnosových. Pokud výsledek hospodaření vyjde jako kladné číslo, pak je ziskový. Když je naopak výsledek záporný, tak se jedná o ztrátu.

Výsledovku lze sestavit buď druhově, nebo účelově. Jakou z nich si podnik vybere je pouze na něm samotným, není to zakotveno zákonem. Druhové členění se zaměřuje na charakter nákladů, takže jaké typy nákladů byly použity. Například spotřeba materiálu, odpis dlouhodobého hmotného majetku nebo mzdy. Účelové členění se pak zaměřuje na důvod vzniku daného nákladu tedy na to pro jaký účel byl využit. Mohou to být náklady na výrobu, náklady na odbyt (Knápková et al., 2017, str. 41).

Výkaz v plném rozsahu zhotovují pouze takové společnosti, které si ze zákona musí nechat ověřit závěrku auditorem. Ostatní firmy mohou sestavovat výsledovku v zjednodušeném rozsahu (Účtování.net, 2016).

Tabulka č. 2 ukazuje zkrácenou strukturu výkazu zisku a ztráty.

Tabulka 4 - Zkrácená struktura výkazu zisku a ztráty

I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb
II.	Tržby z prodeje zboží
A.	Výkonová spotřeba
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti
C.	Aktivace
D.	Osobní náklady
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti (odpisy)
III.	Ostatní provozní výnosy
F.	Ostatní provozní náklady
*	Provozní výsledek hospodaření (I. + II. – A. – B. – C. – D. – E. + III. – F)
IV. – VII.	Finanční výnosy
G. – K.	Finanční náklady
*	Finanční výsledek hospodaření (finanční výnosy – finanční náklady)
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (provozní výsledek + finanční výsledek)
L.	Daň z příjmů
**	Výsledek hospodaření po zdanění
M.	Převod podílu na VH společníků
***	Výsledek hospodaření za účetní období

Zdroj: vlastní zpracování dle (Scholleová, 2017, str. 21-22)

2.1.4 Příloha účetní závěrky

Všechny účetní jednotky jsou povinny vyhotovit přílohu k účetní závěrce a to bez ohledu na kategorii. Poskytuje důležité údaje několika subjektům, kupříkladu managementu společnosti. Pro tvorbu přílohy využívají účetní jednotky interní písemnosti a peněžní údaje jsou nejčastěji uváděny v tisících korun českých. Příloha bývá stejně jako výkaz zisku a ztráty sestavován v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Opět tu zjednodušenou používají jednotky bez povinnosti auditu. Nehledě na rozsah má formu buď popisu, nebo tabulek.

Příloha účetní závěrky má především za úkol objasnit a doplnit údaje z rozvahy, výsledovky a dalších výkazů. Zároveň sděluje uživatelům informace, které nejsou obsažené v dalších částech závěrky. Mezi tyto informace patří například sdělení o používaných způsobech oceňování dlouhodobého majetku, odepisování dlouhodobého hmotného majetku, tvorbě opravných položek. Do povinných údajů také spadají rovněž významné události, které se odehrály po rozvahovém dni, konkrétní hodnoty zápůjček, záloh a úvěrů poskytnutých členům společnosti. *„Nesmí chybět ani informace o závazcích a pohledávkách se splatností delší než 5 let k datu sestavení účetní závěrky, informace o závazcích a pohledávkách krytých*

věcnými zárukami, informace o jednotlivých položkách výnosů a nákladů, významných či mimořádných svým objemem či původem, nebo informace o průměrném přepočteném stavu zaměstnanců.“ (Kubátová, 2022).

2.2 Ukazatele a metody finanční analýzy

Systém finanční analýzy není pevně stanovený v žádné závazné normě nebo právním předpisu. I když neexistuje oficiální metodika pro finanční analýzu, postupným vývojem vznikly obecně uznávané analytické postupy. Úkolem ukazatelů finanční analýzy je podat externím a interním uživatelům autentický pohled na majetkovou a finanční situaci podniku (Finanalysis.cz, c2010-2024).

Existují různé způsoby dělení metod finanční analýzy, ale mezi nejobvyklejší patří rozdělování metod na elementární a vyšší. Elementární metody zpracovávají absolutní údaje z účetních výkazů pomocí základních aritmetických operací. Tato metoda je hojně využívána v praxi pro svou nenáročnost (Kubíčková & Jindřichovská, 2022, str. 49, 54).

Kubíčková a Jindřichovská (2022, str. 53) rozdělují elementární metody následovně:

- analýza absolutních ukazatelů,
- analýza rozdílových ukazatelů,
- analýza poměrových ukazatelů,
- analýza soustav ukazatelů,
- metody mezipodnikového srovnání.

Mezi vyšší metody se řadí matematicko-statistické a nestatistické metody. Na rozdíl od elementárních metod obsahují složitější matematické postupy.

Pro účely této diplomové práce budou použity pouze elementární metody a konkrétně bude provedena analýza poměrových ukazatelů a jeden zástupce z analýzy soustav ukazatelů.

2.2.1 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele jsou jádrem finanční analýzy, protože se pro hodnocení finančního zdraví podniku používají nejčastěji. Důvodem toho je, že analýza poměrových ukazatelů zpracovává údaje ze základních výkazů účetnictví, které jsou přístupné i široké veřejnosti. Poměrové ukazatele využívají položky z účetních výkazů a vypočítají se tak, že tyto jednotlivé položky dávají do poměru a tím se zvyšuje jejich informační hodnota. Analýza poměrových ukazatelů zahrnuje ukazatele likvidity, rentability, zadluženosti, aktivity a kapitálového trhu (Kubíčková & Jindřichovská, 2022, str. 87; Růčková, 2021, str. 58).

Níže budou popsány konkrétní poměrové ukazatele, jež jsou klíčové pro diplomovou práci.

1. Ukazatele likvidity

Likvidita, někdy označovaná jako likvidnost, popisuje, jak snadno a rychle lze určitý druh majetku převést na peněžní prostředky, aniž by přitom výrazně ztratil svou hodnotu. V podnikovém prostředí likvidita vyjadřuje schopnost přeměnit jejich oběžný majetek na hotovost. Ta je zásadní pro udržení solventnosti, která představuje schopnost podniku včas splácet své závazky. Ukazatele likvidity v zásadě porovnávají zdroje, které mohou být použity k úhradě závazků, s částkami, které je třeba uhradit (Knápková et al., 2017, str. 93).

Přílišná likvidita pro podnik znamená to, že své prostředky nevyužívá dostatečně efektivně. Tyto prostředky jsou nezbytné nutné pro fungování podniku, jenže samy o sobě nevytváří zisk. Nízká likvidita je taktéž problémem, protože se díky ní může společnost dostat do platební neschopnosti (Čižinská, 2018, str. 205).

Běžná likvidita

Běžná likvidita, označovaná také jako likvidita 3. stupně, vyjadřuje, kolikrát jsou krátkodobé závazky podniku pokryty jeho oběžnými aktivy. Jinými slovy, tento ukazatel hodnotí schopnost podniku uspokojit své věřitele, pokud by v daný moment přeměnil veškerá svá oběžná aktiva na hotovost. Vyšší hodnota tohoto ukazatele naznačuje vyšší pravděpodobnost toho, že si podnik zachová svou platební schopnost. Optimální hodnota běžné likvidity se obvykle pohybuje v rozmezí 1,5 až 2,5 (Růčková, 2021, str. 62).

$$\text{Běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky} \quad (1)$$

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita, rovněž známá jako likvidita 2. stupně, do čitatele nezahrnuje zásoby tedy nejméně likvidní část oběžného majetku, což z něj činí přesnější ukazatel než je běžná likvidita. Čítatel je nutné navíc očistit o nedobytné pohledávky, jestliže podnik nějaké eviduje. Optimální hodnoty pohotové likvidity by se měly nacházet v intervalu od 1 do 1,5. Tato doporučení vycházejí z žádosti, aby aktuální krátkodobé závazky byly alespoň zčásti kryty současnými krátkodobými pohledávkami a finančním majetkem (Vochozka et al., 2020, str. 45).

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky} \quad (2)$$

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita, známá také jako likvidita 1. stupně, představuje nejpřesnější ukazatel likvidity, neboť posuzuje schopnost podniku okamžitě splatit své krátkodobé závazky. Čítatel zahrnuje výhradně peněžní prostředky, jako jsou bankovní zůstatky, hotovost v pokladně, krátkodobé cenné papíry, šeky apod. Optimální hodnoty pro okamžitou likviditu se pohybují v rozmezí 0,2 až 0,5 (Vochozka, 2020, str. 45-46).

$$\text{Okamžitá likvidita} = \text{peněžní prostředky} / \text{krátkodobé závazky} \quad (3)$$

2. Ukazatele rentability

Ukazatele rentability ukazují, jestli podnik dokáže generovat zisk a zhodnocovat tak investované prostředky. Tyto ukazatele dávají do poměru konečný hospodářský výsledek a daný vstup, jako jsou aktiva, kapitál nebo tržby. Všechny ukazatele rentability lze interpretovat podobně, poněvadž ukazují, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč vstupu (Kubíčková & Jindřichovská, 2022, str. 88; Vochozka et al., 2020, str. 42).

Čím vyšší rentability podnik dosahuje, tím lépe hospodaří se svým majetkem a kapitálem, tudíž tyto ukazatele budou nejvíce zajímat akcionáře a potenciální investory. Měly by mít v čase rostoucí vývoj (Scholleová, 2017, str. 177; Růčková, 2021, str. 64).

Rentabilita aktiv

Rentabilita aktiv je klíčovým ukazatelem rentability, jež porovnává vykázaný zisk s celkovými aktivy. Nehledě na to, zda byla tato aktiva hrazena z vlastního či cizího kapitálu (Scholleová, 2017, str. 177; Vochozka, 2020, str. 42).

$$\text{Rentabilita aktiv} = \text{EBIT} / \text{aktiva} \quad (4)$$

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu měří, jak účinně společnost využívá kapitál, jenž vložili její vlastníci. Konkrétně informuje o tom, kolik korun čistého zisku připadá na 1 Kč investovaného kapitálu. Tento kapitál obsahuje kromě základního kapitálu také emisní ážio, zákonné a další fondy vytvořené ze zisku a zisk z běžného období (Scholleová, 2017, str. 177; Vochozka, 2020, str. 42).

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \text{EAT} / \text{vlastní kapitál} \quad (5)$$

Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb dává do poměru výsledek hospodaření s celkovými tržbami. Tržby jsou v tomto poměru ve jmenovateli a zisk je v čitateli tohoto vzorce. Tento druh rentability ukazuje, kolik Kč zisku se vytvoří z 1 Kč tržeb. Pokud rentabilita tržeb vykazuje negativní vývoj, je velmi pravděpodobné, že i ostatní ukazatele budou vykazovat nepříznivé hodnoty (Scholleová, 2017, str. 177).

$$\text{Rentabilita tržeb} = \text{EAT} / \text{celkové tržby} \quad (6)$$

3. Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti slouží jako ukazatele míry rizika, které podnik podstupuje vzhledem k poměru vlastního a cizího kapitálu. Nejvyššímu riziku se podnik podrobuje, když má vysokou míru zadlužení. Úhradě svých závazků se totiž nevyhne ani, kdyby neměl dostatek finančních prostředků. Určitá míra zadlužení je ovšem žádoucí, neboť je vlastní kapitál dražší než ten, který je pořizován z cizích zdrojů. Úroky plynoucí z těchto zdrojů jsou totiž složkou nákladů. Snižují tak základ daně, a tudíž i daňové zatížení podniku. Tomuto jevu se přezdívá „daňový štít“. Úplně nejlevnějším kapitálem je ten cizí krátkodobého charakteru, což je například obchodní úvěr nebo běžný bankovní úvěr. Vlastní kapitál je ze všech zdrojů financování, tím nejvíce bezpečným, ale zároveň je i tím nejdražším. Všechny společnosti by se tak měli pokoušet o co nejvýhodnější poměr vlastního a cizího kapitálu.

Celková zadluženost

Klíčovým ukazatelem zadluženosti je právě celková zadluženost. Hodnota celkové zadluženosti by se měla pohybovat mezi 30 a 60 %. Při hodnocení zadluženosti je však třeba zohlednit specifika daného odvětví a samozřejmě také schopnost podniku hradit úroky z přijatých půjček (Knápková et al., 2017, str. 87).

$$\text{Celková zadluženost} = \text{cizí zdroje} / \text{aktiva celkem} \quad (7)$$

4. Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity podávají informace o tom, jak společnosti hospodaří s danými částmi aktiv. Existují dvě podoby ukazatelů aktivity a to konkrétně doba obratu a počet obrátů. První zmíněná podoba vyjadřuje počet obrátů, které udělá jednotlivá položka majetku za rok a doba obratu udává, kolik dní ta určitá obrátka trvá. Dané části aktiv se srovnávají s tržbami, výnosy nebo jinými relevantními položkami. Do těchto ukazatelů se řadí: obrat celkových aktiv, obrat dlouhodobého majetku, obrat zásob, doba obratu zásob, doba obratu pohledávek a doba obratu krátkodobých závazků (Knápková et al., 2017, str. 107-109; Vochozka et al., 2020, str. 43-44).

Pro účely práce bude níže popsána pouze doba obratu pohledávek a doba obratu závazků.

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek představuje dobu, po kterou je kapitál vázán ve formě pohledávek. Vypočítá se jako poměr pohledávek a průměrných denních tržeb. Poměr se následně násobí počtem dnů v roce. „*Tento ukazatel vyjadřuje období od okamžiku prodeje na obchodní úvěr, po které musí podnik v průměru čekat, než obdrží platby od svých odběratelů. Delší průměrná doba inkasa pohledávek znamená větší potřebu úvěrů, a tím i vyšší náklady*“ (Knápková et al., 2017, str. 108).

$$\text{Doba obratu pohledávek} = (\text{průměrný stav pohledávek} / \text{tržby}) * 360 \quad (8)$$

Doba obratu závazků

Období mezi vznikem závazku a jeho úhradou se pojmenovává jako průměrná doba obratu závazků. Ideálně by měla být alespoň tak dlouhá jako doba obratu pohledávek (Knápková et al., 2017, str. 109).

$$\text{Doba obratu závazků} = (\text{krátkodobé závazky} / \text{tržby}) * 360 \quad (9)$$

2.2.2 Analýza soustav ukazatelů

Název soustava ukazatelů je zvolen zcela záměrně. Cílem samotného názvu je upozornit na to, že tato metodika finanční analýzy se snaží již samotným uspořádáním ukazatelů, které tvoří tuto soustavu, vytvořit podmínky pro získání dodatečných informací. Soustavy ukazatelů mají tu výhodu, že oproti dílčím poměrovým ukazatelům posuzují finanční situaci komplexně. Obvykle se skládají z několika samostatných ukazatelů, jejichž hodnoty se následně shrnou do jednotné veličiny. Díky této veličině dochází k celkovému posouzení finanční situace (Kalouda, 2017, str. 39).

Jednou z častých klasifikací soustav ukazatelů je podle vztahu mezi ukazateli, které jsou do nich zahrnuty. Tato klasifikace rozděluje soustavy, buď na soustavy bez formálních vazeb mezi jednotlivými ukazateli anebo na soustavy, které obsahují formálně provázené ukazatele (Kubíčková & Jindřichovská, 2022, str. 132).

Kubíčková a Jindřichovská (2022, str. 132) dále rozděluje soustavy formálně provázených ukazatelů následovně:

- paralelní,
- pyramidové,
- skupinově uspořádané.

Poslední úsek bude věnován jednomu vybranému zástupci ze soustav ukazatelů. Pro účely této práce bude tímto zástupcem index IN05.

Index IN05

Autoři řady modelů indexu důvěryhodnosti IN jsou manželé Neumaierovi. Řadu těchto indexů tvoří varianty, které jsou odlišené rokem vzniku a všechny byly vytvořeny s ohledem na specifické podmínky České republiky. Hovoří se o nich jako o období Z-funkce. Nejnovějším indexem důvěryhodnosti je IN05, který se zrodil z předchozích modelů manželů Neumaierových a to z IN95 IN99 a IN01 (Kalouda, 2017, str. 49-50).

Index IN05 je dlouhodobě pokládán českými ekonomy za nejideálnější nástroj pro komplexní posuzování podniků v České republice. Výpočet tohoto indexu vychází z pěti dílčích ukazatelů, které jsou násobeny přiřazenými váhovými koeficienty. Nakonec se výsledné hodnoty sčítají, což vede k určení konečné hodnoty indexu (Kubíčková & Jindřichovská, 2022, 158).

$$IN05 = 0,13 * x_1 + 0,04 * x_2 + 3,97 * x_3 + 0,21 * x_4 + 0,09 * x_5 \quad (10)$$

Kde:

x_1 = celková aktiva/cizí kapitál	- modifikovaný ukazatel samofinancování
x_2 = EBIT/úroky	- ukazatel krytí úroků
x_3 = EBIT/celková aktiva	- ukazatel rentability aktiv (ROA)
x_4 = výnosy/celková aktiva	- obratovost celkových aktiv
x_5 = oběžná aktiva/krátkodobé závazky	- běžná likvidita

Index IN05 umožňuje odhadnout budoucí situace, do kterých se analyzovaný podnik může během krátkého období dostat a přesnost této predikce je přibližně 80 %. Pokud hodnota indexu přesahuje 1,6, podnik může očekávat příznivou finanční situaci. Nachází-li se hodnota v intervalu (0,9; 1,6>, jde o takzvanou šedou zónu, ve které není možné jednoznačně určit, zda podniku hrozí bankrot. Hodnota nižší než 0,9 naznačuje vážné finanční potíže a vysoké riziko bankrotu (Kalouda, 2017, str. 51).

POUŽITÁ LITERATURA

BRABENEC, Tomáš, 2022. *Finanční analýza obchodních korporací*. Jesenice: Ekopress. ISBN 978-80-87865-85-9.

ČIŽINSKÁ, Romana, 2018. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0194-8.

DVOŘÁKOVÁ, Dana, 2022. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Brno: BizBooks. ISBN 978-80-265-1085-7.

DVOŘÁKOVÁ, Lenka, 2017. *Nejčastější chyby a omyly účetních*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7552-691-5.

FRIDSON, S. Martin; ALVAREZ, Fernando, 2022. *Financial statement analysis : a practitioner's guide*. Fifth edition. Hoboken: Wiley. ISBN:978-1-119-45714-5.

CHALUPA, Rostislav et al. 2021. *Abeceda účetnictví pro podnikatele*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG. ISBN 978-80-7554-316-5.

KALOUDA, František, 2019. *Finanční a cost-benefit analýza podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-778-8.

KNÁPKOVÁ, Adriana et al. 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0563-2.

KOUŘILOVÁ, Jindřiška, Jiří PŠENČÍK a Daniel KOPTA, 2009. *Dotace v zemědělství z hlediska komplexního pohledu a s přihlédnutím k ekologickému zemědělství*. Oloumočany: Final tisk. ISBN 978-80-7204-637-9.

KUBÍČKOVÁ, Dana a JINDŘICHOVSKÁ, Irena, 2022. *Finanční analýza ve finančním řízení*. Praha: Vysoká škola finanční a správní. ISBN 978-80-7408-231-3.

RŮČKOVÁ, Petra, 2019. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2028-4.

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3124-2.

SCHOLLEOVÁ, Hana, 2017. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0413-0.

STRNADOVÁ, Zuzana, 2019. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3076-9.

VOCHOZKA, Marek et al. 2020. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1701-7.

Internetové zdroje

AZ-DATA.CZ, c2015-2024, Aktuální princip. In: *AZ-data.cz* [online]. Praha: AZ data účetnictví s. r. o. [cit. 2024-11-24]. Dostupné z: <https://www.az-data.cz/slovník/akruální-princip>

DOTACEEU.CZ, c2025a. Evropské fondy v ČR. In: *DotaceEU.cz* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2025 02 22]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr>

DOTACEEU.CZ, c2025b. Programové období 2004-2006. In: *DotaceEU.cz* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2025 02 22]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2004-2006-\(1\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2004-2006-(1))

DOTACEEU.CZ, c2025c. Programové období 2007-2013. In: *DotaceEU.cz* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2025 02 22]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013>

DOTACEEU.CZ, c2025d. Programové období 2014-2020. In: *DotaceEU.cz* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2025 02 22]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020>

DOTACEEU.CZ, c2025e. Programové období 2021-2027. In: *DotaceEU.cz* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2025 02 22]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>

FAKTUROID.CZ, c2009-2024. Rozvaha pro podnikatele. In: *Fakturoid.cz* [online]. [cit. 2024-11-23]. Dostupné z: <https://www.fakturoid.cz/almanach/dane/rozvaha>

FINANALYSIS, c2010-2024. Prvních 6 kroků k vytvoření úspěšné finanční analýzy firmy. In: *FinAnalysis* [online]. [cit. 2024-11-08]. Dostupné z: <https://finanalysis.cz/teorie-financi-analyzy.html>

HAUZAROVÁ, Michaela, c2022. Dotace v účetnictví podnikatelů. In: *Portál.POHODA.cz* [online]. Jihlava: STORMWARE s.r.o., 6. 8. 2024 [cit. 2024-02-07]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/dotace-v-ucetnictvi-podnikatelu/>

HONKOVÁ, Irena. Účtování bezúplatných plnění charakteru dotací a grantů. Účetnictví v praxi [online]. 2014, XVIII, (9/2014), 9-12 [cit. 2025 02 22]. ISSN 1211-7307. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/clanky/6693/uctovani-bezuplatnych-plneni-charakteru-dotaci-a-grantu>

KB.CZ, c2025. Státní rozpočet. In: *KB.cz* [online]. Praha: Komerční banka [cit. 2025 02 22]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/podpora/slovník/vyrazy-zacinajici-na-s/statni-rozpočet>

KUBÁTOVÁ, H. Alena, c2022. Příloha k účetní závěrce. In: *Portál.POHODA.cz* [online]. Jihlava: STORMWARE s.r.o., 9. 8. 2022 [cit. 2024-11-24]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/priloha-k-ucetni-zaverce/>

MADATI.CZ, c 2024. Účetní výkazy. In: *MaDati.cz* [online]. Ostrava: Sagit, a. s.[cit. 2024-11-23]. Dostupné z: https://www.madati.cz/info/delfinheslatxt.asp?cd=218&typ=r&levelid=U_VYKAZY.HTM

MARTÍNKOVÁ, Michaela, c2022. Sestavení výroční zprávy. In: *Portál.POHODA.cz* [online]. Jihlava: STORMWARE s.r.o., 8. 8. 2014 [cit. 2024-11-23]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/sestaveni-vyrocní-zpravy/>

MARTIŠKOVÁ, Vlasta, c 1997 – 2025. Dotace. In: *Živnostník.cz* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, nakladatelství, spol. s r. o., 27. 7. 2020 [cit. 2025 02 22]. Dostupné z: <https://www.zivnostnik.cz/33/dotace-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EulALIDEcbxBVhLeNgU8iiY/>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, c2025. Metodický popis Fiskální údaje SF 2022. In: *MFCR.cz* [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 1. 2. 2022 [cit. 2025 02 22]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/attachments/Rozp-ramce-zak-23-2017_Metodicky-popis-Fiskalni-udaje-SF-2022.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2021. Dotace. In: *mze.gov.cz* [online]. Praha: Ministerstvo zemědělství [cit. 2025 02 26]. Dostupné z: <https://mze.gov.cz/public/portal/mze/dotace>

STÁTNI ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND, c2013a. O nás. In: *szif.gov.cz* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond [cit. 2025 02 26]. Dostupné z: <https://szif.gov.cz/cs/o-nas>

STÁTNI ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND, c2013b. SZIF poskytuje. In: *szif.gov.cz* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond [cit. 2025 02 26]. Dostupné z: <https://szif.gov.cz/cs/szif-poskytuje?setCookie=true>

STROUHAL, Jiří, c 1997 – 2025. Zdroje dotací. In: *Živnostnik.cz* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, nakladatelství, spol. s r. o., 2. 2. 2023 [cit. 2025 02 25]. Dostupné z: <https://www.zivnostnik.cz/33/uctovani-dotaci-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EvVP5dJBUBPt3MtAIIbys5sMO6VlftQMFg/?query=Dotace&serp=1>

UCTOVANI.NET, 2010-2024, Výkaz zisku a ztrát. In: *Účtování.net* [online]. Praha: Edume s. r. o., 20. 9. 2016 [cit. 2024-11-24]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Vykaz-zisku-a-ztrat-vysledovka-ke-stazeni&idc=273>

Legislativa

ČESKO. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2025 02 22]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49515/1/2/zakon-c-218-2000-sb-o-rozpocetovych-pravidlech-a-o-zmene-nekterych-souvisejicich-zakonu-rozpocetova-pravidla?vtextu=121%2F2000%20#lema0>

ČESKO. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2025 02 22]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49567/1/2>

ČESKO. Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2025 02 25]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/54043/1/2/vyhlaska-c-500-2002-sb-kterou-se-provadeji-nektera-ustanoveni-zakona-c-563-1991-sb-o-ucetnictvi-ve-zneni-pozdejsich-predpisu-pro-ucetni-jednotky-ktere-jsou-podnikateli-uctujicimi-v-soustave-podvojneho-ucetnictvi?vtextu=vyhl%C3%A1ka%20%C4%8D.%20500/2002#lema0>